

XOCALI SOYQIRIMI

İNSANLIQ ƏLEYHİNƏ OLAN CİNAYƏT

XOCALI - Azərbaycanda, qədim Qarabağda, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində inzibati bir rayondur. O, şimaldan və şimal-şərqdən Kəlbəcər və Ağdam rayonları, cənubdan və cənub-şərqdən Şuşa və Xocavənd rayonları, qərbdən isə Laçın rayonu ilə həmsərhəddir. Onun ərazisi 926 kvadrat kilometr, əhalisinin sayı isə 21 000 nəfərdir. 1930-cu ildə yaranan bu rayonun əvvəlki adı Xankəndi (Stepanakert), sonralar isə Əsgəran (1978-1991-ci illər) olmuşdur. 26 noyabr 1991-ci il tarixdən rayonun adı Xocalı adlandırılmışdır.

Rayonun qərb sərhədi boyunca Qarabağ silsiləsi uzanır. Rayonun ən yüksək zirvələri 2843 metr hündürlüyü olan Qızqala və 2827 metr yüksəklikdə olan Qırqız dağlarıdır. Xocalı rayonunun ərazisində Yura, Tabaşır, Antropogen çöküntüləri geniş yayılmışdır. Rayon ərazisi faydalı qazıntılarla (gil, gilicə, çəgil, qum və s.) zəngindir. Xocalı rayonunun tərkibinə Xocalı şəhəri, Başkənd, Qaragay, Yaloba, Kərkicahan, Kosalar, Meşəli, Həsənbad, Cavadlar, Cənəşən, Cəmilli, Daşbulaq kəndləri daxildir. Xocalı rayonu və şəhəri burada məskunlaşmış xocalı nəslinə mənsub olan ailələrin adı ilə əlaqədardır.

Başdan-başa tarixi memarlıq diyarı olan Xocalı rayonunun ərazisində miladdan öncə XIII-VII əsrlərə aid Xocalı-Gədəbəy arxeoloji mədəniyyət abidələri, yəni də təxminən həmin dövrə - son tunc və ilk dəmir dövrlərinə aid Nekropol, Kurqan çölü, eramızın IV-VI əsrlərinə aid çoxlu sayda Alban kilsələri, XIV əsrə aid Hacı Əli günbəzi, 1356-cı ildə inşa olunan Dairəvi türbə, XVIII əsrdə tikilmiş Əsgəran qalası, qədim qəbiristanlıqlar və s. abidələr qeydə alınmışdır. Ərazidəki qazıntılar nəticəsində aşkar edilən qədim kurqanlar, türbələr, qəbirilər, tökmə təpələr, abidələr bu yerlərin qədim insan məskənləri olduğunu sübut edir.

Xocalı şəhəri Xocalı rayonunda, Qarabağ silsiləsinin ətəyində, Qarqar, İlis (Hilis), Xocalı çaylarının qovuşduğu ərazidə, Ağbulaq, Noraguh, Badara, Daşbulaq, Ballica, Mehdiqənd (Mehdiböyli), Naxçıvanlı (Naxçıvanik) kəndləri əhatəsində, Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin mərkəzi olan Xankəndi şəhərindən 12 km şimal-şərqdə yerləşir. Bu yaşayış məntəqəsi əvvəllər Stepanakert, sonralar Əsgəran rayonunun tərkibində kənd olmuşdur. Xocalı şəhəri 1991-ci ildən Xocalı inzibati rayonunun mərkəzidir.

Tarixdən məlumdur ki, 1905-1907-ci və 1918-1920-ci illərdə də Xocalı yaşayış məntəqəsi ermənilər tərəfindən yandırılmışdır. Bundan sonra böyük nüfuz sahibi olan hörmətli Xocalı bəylərindən biri Səfiyar bəyin, eləcə də başqa nüfuzlu ağsaqqalların məsləhət və təklifləri ilə dağılmış Xocalının xarabalığı üzərində və onun yaxınlığında - Allahverdi bəyin tutbağı adlanan ərazinin cənub hissəsində təzədən yeni Xocalı yaşayış məntəqəsi salınmışdır.

Xocalı qəsəbəsi (kəndi) özü 3 hissəyə bölünür:

1) Xocalı çayının sol sahilində, İlis çayının Xocalı çayına qovuşduğu sahənin əmələ gətirdiyi üçbucaqda yerləşən Köhnə Xocalı;

2) Xocalı çayının sağ sahilində, Köhnə Xocalı kəndindən cənubda, XX əsrin əvvəllərində müxtəlif ərazilərdən qovulub gələnlər tərəfindən salınan Qaladərəsi Xocalısı;

3) Xocalı və Qarqar çayları arasındakı köhnə poçt stansiyası ərazisində 1918-1920-ci illərdə indiki Ermənistandan qovulmuş qaçqınlar tərəfindən salınmış Qaçqınlar Xocalısı;

Xocalının əhalisi 1991-ci ilin yanvar ayı üçün artıq 7000 nəfərə yaxın idi. On-

lar əsasən heyvandarlıq, üzümçülük, sənətkarlıq və ticarətlə məşğul olurdu. Şəhərdə 2 orta məktəb, mədəniyyət evi, 2 kitabxana, tibb məntəqəsi, poçt-rabitə şöbəsi, məişət xidməti müəssisəsi, xəstəxana, müxtəlif idarə və təşkilatlar, XIV əsrə aid türbə və s. vardı. Şəhərin ətrafında son tunc və ilk dəmir dövrlərinə aid Nekropol, Kurqan çölü və s. adlı qiymətli tarixi abidələr aşkar olunmuşdur. Miladdan öncə XIII-VII əsrlərə aid Xocalı-Gədəbəy mədəniyyəti abidələri də Xocalı şəhəri yaxınlığında yerləşir.

Xocalı şəhərini ermənilər 26 fevral 1992-ci il tarixdə vəhşicəsinə yandırmışlar. Həmin gecə, saat 23 radələrində erməni cəlladları Xankəndində yerləşən, əslində Rusiyaya məxsus olan 4-cü ordunun 23-cü diviziyasının 366-cı motoatıcı alayının (bu alay 2 mart 1992-ci il tarixdə axşam radələrində vertolyotlarla Gürcüstanın Vaziani şəhərinə aparılmış, az sonra - 10 martda marşal Şapoşnikovun əmri ilə ləğv edilmişdir), Ermənistan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin tabeçiliyində olan silahlı qrupların, müxtəlif ölkələrdən gəlmiş muzdlu əsgərlərin, özünü Artsax Xalq Ordusu adlandıran Dağlıq Qarabağın erməni birləşmələrinin yaxından köməkliliyi ilə Xocalıya soxulub, onu tamamilə yandırmış və məhv etmişlər. Alayın zirehli texnikalarının (az sonra bu motoatıcı alayın əksər zirehli texnikaları, hərbi sursatları ermənilərə verildi. Bu işdə general-polkovnik Qromov, general-leytenant Qrekov, general-leytenant Hakopyan, polkovnik Y.Zarvıqarov (24 fevral 1992-ci il tarixində o, general-mayor rütbəsi almışdır), polkovnik O.Kraule, deputat Andranov və başqaları iştirak etmişlər. Beləliklə, alayın texnika və silahlarının təxminən 80 %-i ermənilərin əlinə keçdi) arxasında erməni silahlı piyadaları böyük qüvvə ilə 3 istiqamətdən Xocalı şəhərinə soxularaq yaşayış məntəqəsini qarət və talan etmişlər.

Həmin gecə vədəsiz ölümdən qaçmaq istəyən xocalılar meşələrə, dağlara səpələndilər. Qarda, çovğunda hara gəldi gedənləri, şirin yuxuda mışıl-mışıl yatmalı olan körpələri, uşaqları pusqularda duran, azərbaycanlıların qanına susayan ermənilər əllərinə keçənləri - qoca, cavan, uşaq - işgəncə ilə öldürdülər. O meyitlərin bəziləri dərələrdə, təpələrdə, meşələrdə - məzara gömülməmiş qaldı.

Məlumdur ki, hadisədən az müddət əvvəl Paris yaxınlığında gizli təlim düşərgəsi yaratmış "ASALA" erməni terrorçu təşkilatının 26 nəfərlik dəstəsi mayor Aşın Simonyanın başçılığı ilə Xankəndinə gəlmişdir. Onlar və yerli ermənilər özünümdafio adı ilə vuruşan, əslində isə "ASALA" terror təşkilatının İllarion Allahverdiyanın başçılığı ilə Xankəndində yaradılmış özəyinin üzvləri başlı-başına buraxılmış 366-cı alayın içərisində öz dayaqlarını yaratmış polkovnik Y.Zarvıqarova nağd 36 000 ABŞ dolları "hədiyyə" etmişlər. Bu xəbər 23-cü diviziyanın komandiri Boris Budeykinə çatdıqda o, Y.Zarvıqarovun bu hərəkətinə görə (zabit şərafətinə xəyanəti üçün) onun qovulmasını tələb etmişdir. 366-cı alayın hərbi əməliyyatlarda ermənilər tərəfinə keçərək azərbaycanlıları qırması, hərbi texnika və sursatı ermənilərə verməsi əslində siyasi xarakter daşıyırdı. 4-cü ordu 23-cü motoatıcı diviziyasının nümayəndələrinin Xocalı əməliyyatında iştirak etmələri üçün bilavasitə şərait yaratmışdır. Dördüncü ümumorddu qoşun birləşməsində hər şey demək olar ki, Azərbaycanın əleyhinə yönəlmişdir.

Xocalıya olunan güclü hücumun qarşısını almaq üçün ümumidafio qüvvələri ilə xüsusi təyinatlı milis dəstəsi olan AMON-çular (cəmi 160 nəfər) üçün çox

çətin olsa da, onlar ölümləri bahasına (bu qüvvələrin böyük əksəriyyəti şəhid oldu) xocalıların yaşayış məntəqəsini təcili tərk etmələrinə imkan yarada bildilər. Amma nə yazıqlar ki, o gecə Qarqar çayının buzlu sularından keçib əsasən Kətik və Naxçıvanlı kəndləri tərəfə istiqamətlənən, canlarını götürüb erməni mühasirəsindən salamat qurtarmaq istəyən zavallı xocalılar orada amansız ölüm ilə qarşılaşdılar. Günahsız azərbaycanlıların axıdılmış qanları Kətik və Naxçıvanlı dağ aşırımlarının ətəklərində ağappaq qarı qırmızıya boyadı. Uzun zaman bu yerlərdən insan cəsədinin kəşif iyi çəkilmədi. Gecələr bu yerlərdəki çalaların həndəvərində it hürrüsməsindən, çaqqal ulaşmasından qulaq tutulurdu.

Xocalının külünün göyə sovrulmasında 366-cı motoatıcı alayın 1-ci batalyonunun komandiri İvan Moiseyevin xüsusi "xidmətləri" olub. Bu batalyon ermənilər arasında məşhur "İvanın vəhşi batalyonu" kimi tanınırdı.

Erməni ideoloqlarından biri, millətçi yazıçı-şair Zori Balayan hadisədən az sonra yazdığı "Ruhumuzun dirçəlişi" adlı kitabında 26 fevral 1992-ci il Xocalı faciəsi ilə bağlı yazır: "Biz Xaçaturla ələ keçirdiyimiz evə girərkən əsgərlərimiz 13 yaşlı bir türk uşağını pəncərəyə mismarlamışdılar. Türk uşağı çox səs-küy salmasın deyərək, Xaçatur uşağının anasının kəsilmiş döşünü onun ağzına soxdu. Daha sonra 13 yaşındakı türkün başından, sinəsindən və qarnından dərisini soydum. Saata baxdım; türk uşağı 7 dəqiqə sonra qan itirərək

dünyasını dəyişdi. Ruhum sevincdən qürurlandı. Xaçatur daha sonra ölmüş türk uşağının cəsədini hissə-hissə doğradı və bu türklə eyni kökdən olan itlərə atdı. Axşam eyni şeyi daha 3 türk uşağına etdik. Mən bir erməni kimi öz vəzifəmi yerinə yetirdim. Bilirdim ki, hər bir erməni hərəkətlərimizlə fəxr duyacaq".

Hazırda Livanda məskunlaşmış yazıçı-jurnalist David Xerdiyan Xocalıda gördüyü müsibətləri fəxrlə "Xaç uğrunda" kitabında belə qeyd edir:

"Şəhərin soyuğunda biz bir yerdən keçmək üçün ölümlərdən körpü düzəltməli olduq. Mən ölümlərin üstünə getmək istəmədim. Bunu görəndə podpolkovnik Ohanyan mənə işarə etdi ki, qorxma. Mən ayağımı 10 yaşlı qız meyitinin sinəsinə basıb addımlamağa başladım. Mənim ayaqlarım və şalvarım qan içində idi. Mən beləcə 1 200 meyitin üstündən keçdim. Martın 2-də Ermənilərin "Qafan" qrupu (bu qrup meyitləri yığıb yandırmaqla məşğul olurdu) 2 000-ə yaxın türkün cəsədini toplayıb ayrı-ayrı hissələrlə Xocalının yaxınlığında yandırdı. Axırınıcə yük maşınında mən başından və qollarından yaranan 10 yaşlı bir qız uşağını gördüm. Diqqətlə baxanda gördüm ki, o, yavaş-yavaş nəfəs alır. Soyuğa, aclığa və ağır yaralanmasına baxmayaraq, o, hələ də sağ idi. Ölümə mübarizə aparıb bu uşağın gözələrini mən

heç vaxt yaddan çıxarmayacağam. Sonra Tigranyan soyadlı bir əsgər onu qulaqlarından tutub artıq üzərinə mazut tökülmüş cəsədlərin içərisinə atdı. Daha sonra onları yandırdılar. Tonqaldan ağlamaq və imdad səsleri gəlirdi".

Fevralın 26-da Azərbaycanın ordu qüvvələri Xocalı sakinlərinin köməyinə çata bilmədilər. Həmin gün şəhid olanların meyitlərini də götürmək mümkün olmadı. Şəhəri gün isə ermənilər vertolyotlarla meşələrdə, dərə və təpələrdə gizlənməmiş xocalıları, meyitləri axtarır, sağ qalanları, yaralıları əsir götürür, onları amansız işgəncələrə məruz qoyurdular. Azərbaycanlıların tapılmış meyitlərinin üzərində erməni faşistləri min cür alçaq əməliyyatlar həyata keçirirdilər.

Xocalı hadisəsi zamanı həlak olmuş insanların meyitləri müayinə olunarkən onlarda baş dərisinin soyulması, burun və qulaq qığırdaqlarının kəsilməsi, dişlərin sındırılması, qadınlarda döşlərin kəsilməsi, müxtəlif kəsici-deşici alətlərlə yetirilmiş xəsarətlər, üzərindən hərbi texnika keçməsi, bədənin müxtəlif ətraflarında alçaqcasına edilmiş zorakılıq əməliyyatları müşahidə edilmişdir. Məhkəmə tibbi ekspertizanın müayinəsindən keçən 181 meyiddə (130 kişi, 51 qadın), qəlpədən (20 nəfər), güllədən (151 nəfər), küt alətdən (10 nəfər) ölümlər aşkarlanmışdır. 13 meyit azyaşlı uşaq olmuşdur. Ölənlərin 40 nəfəri baş nahiyəsindən, 74 nəfəri döş qəfəsindən, 17 nəfəri qarın nahiyəsindən, 11 nəfəri isə ətraf nahiyələrdən xəsarət almışdır. Meyitlərin 3 nəfərində ətrafların donması, 33 nəfərdə işgəncə ilə ölüm - qadınlarda döşlərin kəsilməsi, onların cinsiyyət üzvlərinə odlu silahdan atəş açılması, ölənlərin burun və qulaqlarının kəsilməsi, başın dərisinin soyulması, dişlərin, göz almalarının çıxarılması, kişilərin cinsiyyət üzvlərinin kəsilməsi, üzərindən hərbi texnikanın keçilməsi əlamətləri müşahidə olunmuşdur.

Tarixə Xocalı soyqırımı adı ilə daxil olan bu müsibətdə yüzlərlə günahsız azərbaycanlılar - südümər körpələr, təzəcə dil açan, amma dünyanı hələ dərk etməyən uşaqlar, ağsaqqal və ağbircək qocalar, məsum

qadınlar, günahsız yeniyetmələr ermənilər tərəfindən qanına qəltan edilərək vəhşicəsinə qətlə yetirildilər. Müxtəlif istiqamətlərdən Ağdam tərəfə hərəkət edən dinc Xocalı sakinlərinin keçə biləcəyi yolların qarşısında gizlənən silahlı erməni əsgərləri gəlib keçənləri burada dəhşətli şəkildə, amansızlıqla öldürmüşlər.

Ermənilərin törətdikləri bu qanlı faciə azərbaycanlılara qarşı tarixdə misli-bərabəri görünməmiş əsl genosid idi. XIX əsrdə Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşdırılan və uzun illərdən bəri azəri türkləri ilə gizli müharibəyə hazırlaşdıqlarını gizlədə bilməyən ermənilər bu iyrenc, alçaq hərəkətləri ilə XX əsrin sonlarına yaxın həmin əsrin əvvəllərində olduğu kimi Azərbaycan xalqının qənimli olduqlarını bir daha sübut etmiş oldular. Xocalı qırğını törədən kinli ermənilər eyni zamanda bu hərəkətləri ilə ulu babalarının milli məsələlərdə xalqımıza qarşı onillərlə tutduqları mövqeləri, gətirdikləri yolları davam edərək içərilərdəki heyvani hissləri üzə çıxarıb çoxlu sayda azəri-türk qanını tökmək planını həyata keçirdilər.

(Davamı 16-cı səhifədə)

İNSANLIQ ƏLEYHİNƏ OLAN CİNAYƏT

(Əvvəli 12-ci səhifədə)

Xocalı hadisəsi ilə bağlı ermənilərin ruslarla əlaqələrinə aid sənədlərin bir qismi 1 mart 1992-ci il tarixində Zaqafqaziya Hərbi Dairəsinin aviasiya komandanı, general-mayor S.Lukaşovun əmri ilə yandırılmışdır. Dağlıq Qarabağda 02270 sayılı hərbi hissənin əks-kəşfiyyat şöbəsinin sabiq rəisi, polkovnik Vladimir Savelyevin "Zabit Puqaçov" imzası ilə BMT, Avropa Şurası, Rusiya Müdafiə Nazirliyinə, Kremlə, Rusiya Baş Kəşfiyyat İdarəsinə və s. orqanlara ünvanladığı "Məxfi Arayış"ında maraqlı xatırlamalar öz əksini tapmışdır: Ermənilər ruslara məxsus olan 02-19 MM nömrəli KAMAZ maşını ilə ərazidə olan azərbaycanlı meyitlərini yığıb Xocalıda tonqal qurdular. Mən əsir alınmış azərbaycanlıları sıraya düzüb ermənilərə qoşularaq tək-tək məhv edən və bundan böyük həzz alan rütbəli zabitlərin bəzilərinin adlarını tanımaq istəyirəm: Polkovnik B.Baymukov - arxa cəbhə üzrə alay komandanının müavini, polkovnik İvan Moiseyev - 1-ci batalyonun komandiri, mayor, Seyran Ohanyan - 2-ci batalyonun komandiri, mayor Yevgeni Nabokix - 3-cü batalyonun komandiri, mayor V.Q.Hayriyan - alayın kəşfiyyat rəisi, mayor V.İ.Çitçiyən - 1-ci batalyonun qərargah rəisi, baş leytenant O.V.Mirzaxayzarov - rota komandiri, baş leytenant V.N.Qarış - tank rotasının komandiri, baş leytenant H.T.Hakopyan - rota komandiri, baş leytenant V.İ.Valilovski - rota komandiri, baş leytenant A.B.Lisenko - böl-

mə komandiri, baş leytenant V.A.Azarov - batareya komandiri, leytenant İ.S.Abraimov - tank əleyhinə batareya komandiri, leytenant O.V.Balezni - 3-cü tank rotasının komandiri, baş leytenant S.V.Xrinxua - kəşfiyyat bölməsinin rəisi, A.V.Smakin - tank bölməsinin komandiri, leytenant S.İ.Raçkovski - mühəndis-istehkam rotasının komandiri, B.İ.Bondarpriyev - kəşfiyyat rəisinin müavini, leytenant A.İ.Kulov - radio-kimyəvi bölmənin rəisi və eləcə də daha 41 nəfər milliyətcə erməni olan kiçik rütbəli şəxslər. Bəli, bu adamlar öz mənfur əməlləri ilə tək-cə xocalılara yox, bütün bəşəriyyətə qarşı ən amansız qətlərin bir-birə iştirakçısına çevrildilər.

26 fevral 1992-ci il - Xocalı faciəsi Qarabağda elan edilməmiş müharibənin qanlı salnaməsi oldu. Xocalı rayonu 26 fevral 1992-ci il tarixində erməni separatizminin, erməni şovinizminin qurbanına çevrildi. Xocalı şəhəri, eləcə də rayonun digər yaşayış məntəqələri erməni quldurları tərəfindən yerlə yeksan edildi, yandırılaraq külə döndərildi. Xalqımıza qarşı yönəlmiş bu faciə, soyqırım, genosid öz ağıslığımaz dəhşətləri və qəddarlığı ilə bəşəriyyət tarixində heç bir analoqu olmayan vəhşilikdir. Azərbaycanda, Yuxarı Qarabağda baş vermiş Xocalı faciəsi XX əsrin Xatın, Sonqmi, Xirosima, Xolokost müsibətlərindən daha acınacaqlı oldu. Erməni faşistləri Xocalı qətlində ən alçaq və çirkin hərəkətlərə əl ataraq vəhşicəsinə öldürdükleri körpənin, qocanın meyitlərini insanlığa yaraşmayan surətdə təhqir etdilər. Girov düşən soydaşlarımızın başlarına ermənilər

tərəfindən dəhşətli oyunlar açıldı, erməni qəbirləri üzərində azərbaycanlı girovların başları qurbanlıq qoyun kimi cəlladcasına kəsildi, önlərin kəllə dərisi soyuldu, gözləri, ürəkləri çıxarıldı, cinsiyyət üzvləri doğrandı, bədənləri müxtəlif kəsici və deşici alətlərlə deşildi, meyitlər insanlığa yaraşmayan bir şəkildə pis hallara salındı...

Bəli, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi dövründə Azərbaycan xalqına qarşı ən dəhşətli cinayətlərdən biri 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə baş vermiş Xocalı faciəsi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsindəki Xocalı şəhərində tarixdə insanlığa qarşı törədilən misli görünməmiş vəhşiliklərdən biridir. Bu amansız qətləmə nəinki tək-cə Azərbaycana, bütün bəşəriyyətə, mütərəqqi dəyərlərə, əxlaq normalarına, insanlığa, beynəlxalq hüquq normalarına qarşı yönəlmiş genosid aktıdır. Bütün parametrlərinə görə bu faciə əsil genosiddir. Bir gecənin içində yüzlərlə günahsız insan Xocalı yaşayış məntəqəsi və onun ətrafında xüsusi qəddarlıqla, amansızlıqla öldürülmüş, məhv edilmişdir.

Xocalı şəhərinin işğalının faciəli nəticələri bunlardır: 613 nəfər - o cümlədən 106 qadın, 63 uşaq, 40 qoca qətlə yetirilib;

8 ailə tamamilə məhv olub; 25 uşaq hər iki valideynini itirib;

130 uşaq valideynlərindən birini itirib;

60 nəfər xüsusi amansızlıqla qətlə yetirilib;

487 nəfər müxtəlif dərəcəli güllə, qəlpə yarası alaraq şikəst, əlil olub;

1275 adam erməni əsirliyinin dəhşətlərindən keçib;

155 nəfər itkin düşüb;

280 meyiti götürüb dəfn etmək mümkün olmayıb;

Xocalı şəhəri yerlə yeksan edilib...

Bu faciənin nəticəsində onlarla günahsız uşaq, qadın və qoca güllələnib. Ermənistanın silahlı qüvvələri və muzdlular neçə-neçə bütöv ailələri məhv edib. İnsanlar amansızcasına qətlə yetirilib. Adamların müxtəlif bədən əzalarının dərisi soyulub, qulaqları, burunları ... kəsilib və

hətta başlarının dərisi soyularaq çıxarılıb. Qədim məzarlıqlar, tarixin daş yaddaşı olan Xocalı qəbiristanlığı tanklarla, zirehli texnikalarla darmadağın edilib...

Biz Azərbaycan türkü olaraq hər bir zaman Xocalı həqiqətlərini, baş vermiş hadisənin motivlərini dünyaya vaxtında çatdırdıqları üçün Stefan Benturaya, Rori Patriksə, Ahmed Selə, "Moskovskiy Novosti" qəzetinin müxbiri Viktoriya İvlevaya, fransız jurnalisti Florens Devidə, eləcə də həmyerlimiz, mərhum telejurnalist Çingiz Mustafayevə və bu işdə əməyi olan digər şəxslərə minnətdar olmalıyıq...

Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsini yad etmək məqsədi ilə hər il 26 fevral saat 17:00-da Azərbaycanda sükut dəqiqəsi elan olunur.

XX əsrin dəhşətli Xocalı faciəsindən 25 il keçməsinə baxmayaraq, beynəlxalq təşkilatlar misli görünməmiş bu genosid hadisəsinə hələ də lazımı, düzgün, siyasi və hüquqi qiymət verməyiblər. Doğrudur, Xocalı qırğını Amerika Konqresi tərəfindən 1992-ci ilin faciəsi elan olundu; amma Xocalı əməliyyatının koordinasiyasının müəllifləri hələ də öz layiqli cəzalarını almamışlar...

2019

Şikar Əhmədov,
Əkinçilik ET İnstitutunun
drektor müavini Aqrar elmləri
üzrə fəlsəfə doktoru